

Delegation der Deutschen Wirtschaft
in Bosnien und Herzegowina
Predstavništvo njemačke privrede
u Bosni i Hercegovini

Resultate der Wirtschaftsumfrage 2012 **(49 Firmen-Teilnehmer)**

Rezultati Privrednog istraživanja 2012 **(49 firmi-učesnika)**

Sarajevo, März / mart 2012

SITZLAND DES MUTTERUNTERNEHMENS / SJEDIŠTE MATIČNE FIRME

Wir haben kein Mutterunternehmen, wir sind das Mutterunternehmen / nemamo matičnu firmu, mi smo matična firma – 24%

Identisch mit dem bewerteten Land / identično sa zemljom koju ocjenjujemo – 4%

DE Deutschland / Njemačka – 43%

AT Österreich / Austrija – 13%

FR Frankreich / Francuska – 0%

NL Niederlande / Nizozemska – 0%

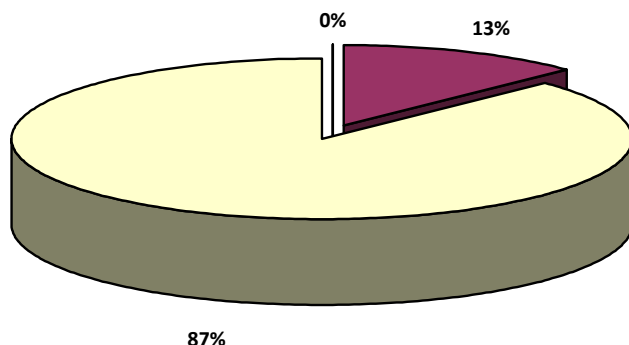
IT Italien / Italija – 0%

Sonstige, und zwar / ostalo, i to – 15% (Schweiz 2x, Slowenien, Serbien)

1. KONJUNKTURLAGE / PRIVREDNA SITUACIJA I POSLOVNA OČEKIVANJA

1. Wie beurteilen Sie die gegenwärtige Wirtschaftslage in Ihrem Land? / Kako ocjenjujete trenutnu privrednu situaciju u BiH?

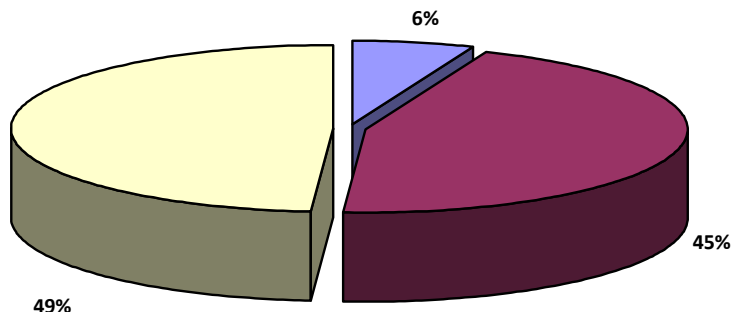
Gut/ dobrom :	0%
Befriedigend/ zadovoljavajućom :	13%
Schlecht/ lošom :	88%

■ gut/dobrom ■ befriedigend/zadovoljavajućom ■ schlecht/lošom

2. Wie beurteilen Sie die Aussichten für die bosnisch-herzegowinische Wirtschaft für 2012 im Vergleich zum Vorjahr? / Kako ocjenjujete izgled bh. privrede u 2012. u odnosu na 2011. godinu?

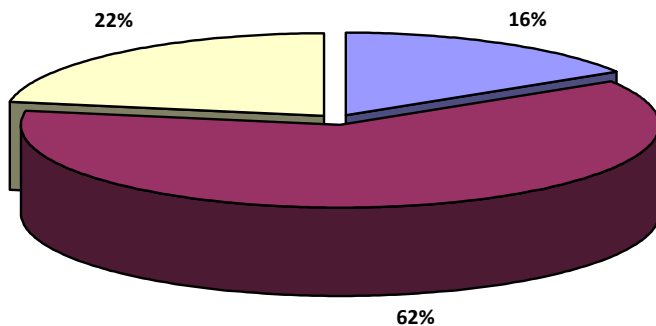
Besser/ bolji :	6%
Unverändert/ nepromijenjeni :	45%
Schlechter/ lošiji :	49%

■ besser/bolji
 ■ unverändert/nepromijenjeni
 ■ schlechter/lošiji

3. Wie wird sich die Situation in Ihrer Branche 2012 im Vergleich zum Vorjahr entwickeln?/ Kakav razvoj situacije očekujete u 2012. u Vašoj branši u odnosu na 2011. godinu?

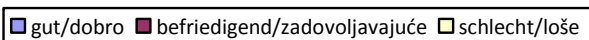
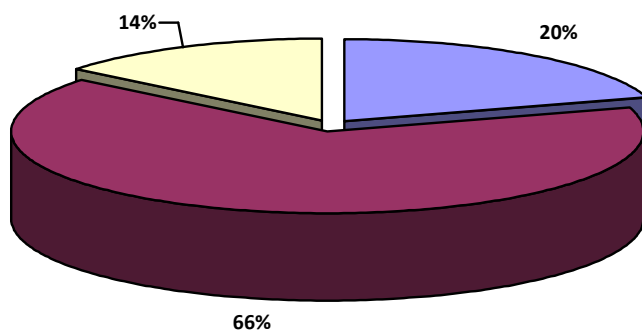
Besser/ bolji :	16%
Unverändert/ nepromijenjeni :	61%
Schlechter/ lošiji :	22%

■ besser/bolji
 ■ unverändert/nepromijenjeni
 ■ schlechter/lošiji

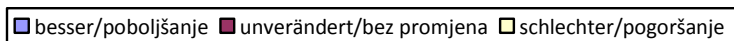
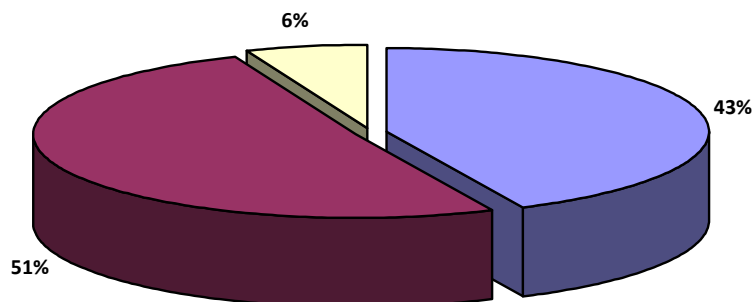
4. Wie beurteilen Sie die gegenwärtige Geschäftslage Ihres Unternehmens in BuH? / Kako ocjenjujete trenutno poslovanje Vašeg preduzeća u BiH?

Gut/ dobro :	20%
Befriedigend/ zadovoljavajuće :	65%
Schlecht / loše :	14%

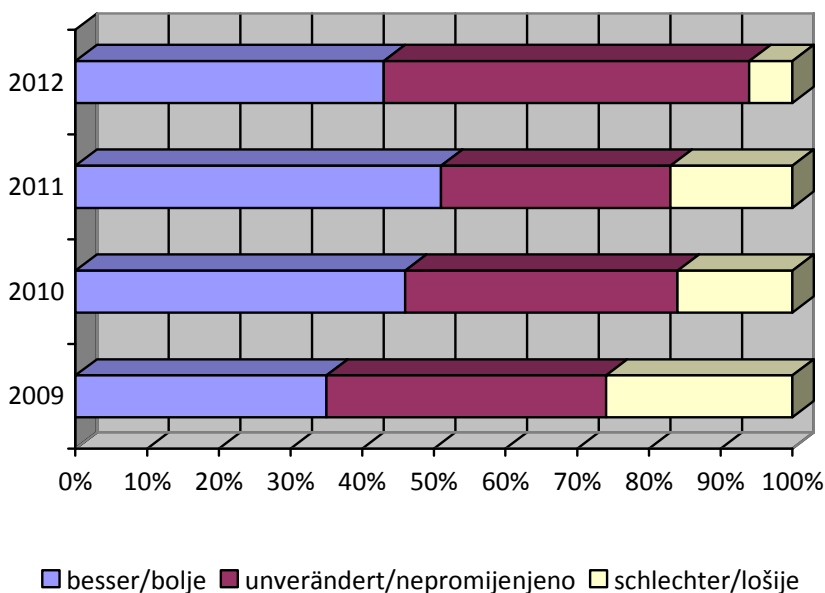

5. Wie wird sich die Geschäftslage Ihres Unternehmens 2012 im Vergleich zum Vorjahr entwickeln? / Kakav će biti poslovni razvoj Vašeg preduzeća u 2012. u odnosu na 2011. godinu?

Besser/ poboljšanje :	43%
unverändert/ bez promjena :	51%
schlechter/ pogoršanje :	6%

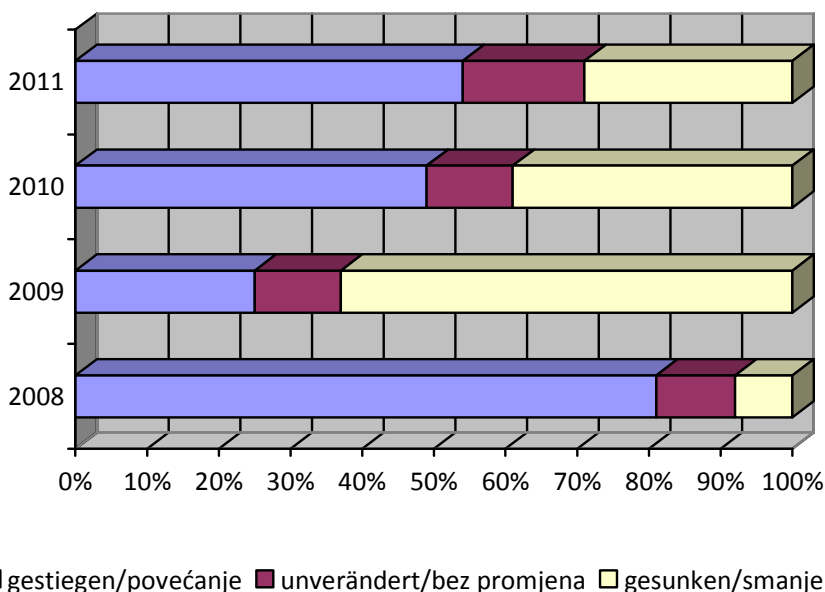
Wie wird sich die Geschäftslage Ihres Unternehmens im laufenden Jahr im Vergleich zum Vorjahr entwickeln? / Kakav će biti poslovni razvoj Vašeg preduzeća u tekućoj godini u odnosu na prošlu godinu?

6. Wie haben sich Ihre Umsätze 2011 im Vergleich zum Vorjahr entwickelt?/ Kako se razvijao Vaš promet u 2011. u odnosu na 2010. godinu?

Gestiegen/ povećanje :	54%
Unverändert/ bez promjena :	17%
Gesunken/ smanjenje :	29%

Wie haben sich Ihre Umsätze im vergangenen Jahr im Vergleich zum Vorjahr entwickelt? / Kako se razvijao Vaš promet u prošloj godini u odnosu na prethodnu godinu?

7. Wie werden sich Ihre Umsätze 2012 im Vergleich zum Vorjahr entwickeln?/ Kako će se razvijati Vaš promet u 2012. u odnosu na 2011. godinu?

Steigen/ povećanje :	41%
Unverändert/ bez promjena :	46%
Sinken/ smanjenje :	13%

8. Wie hat sich Ihr Exportabsatz 2011 im Vergleich zum Vorjahr entwickelt?/ Kakav je bio izvoz Vašeg preduzeća u 2011. u odnosu na 2010. godinu?

Gestiegen/ povećanje :	39%
Unverändert/ bez promjena :	41%
Gesunken/ smanjenje :	20%

9. Wie wird sich Ihr Exportabsatz 2012 im Vergleich zum Vorjahr entwickeln?/ Kakav razvoj izvoza očekujete u 2012. u odnosu na 2011. godinu?

Steigen/ povećanje :	29%
Unverändert/ bez promjena :	60%
Sinken/ smanjenje :	12%

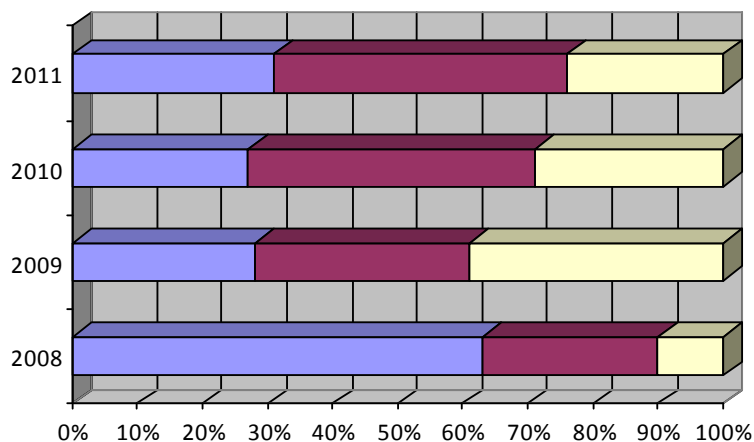
10. Wie wird sich die Zahl Ihrer Beschäftigten 2012 im Vergleich zum Vorjahr entwickeln?/ Kakav će biti trend zapošljavanja u Vašem preduzeću u 2012. u odnosu na 2011. godinu?

Steigen/ povećanje :	25%
Unverändert/ bez promjena :	65%
Sinken/ smanjenje :	10%

11. Wie haben sich Ihre Investitionsausgaben 2011 im Vergleich zum Vorjahr entwickelt? / Kako su se razvijale Vaše investicije u 2011. u odnosu na 2010. godinu?

Gestiegen/ povećanje :	31%
Unverändert/ bez promjena :	45%
Gesunken/ smanjenje :	24%

Wie haben sich Ihre Investitionsausgaben im vergangenen Jahr im Vergleich zum Vorjahr entwickelt? / Kako su se razvijale Vaše investicije u prošloj godini u odnosu na prethodnu godinu?

■ gestiegen/povećanje
 ■ unverändert/bez promjena
 ■ gesunken/smanjenje

12. Wie werden sich Ihre Investitionsausgaben 2012 im Vergleich zum Vorjahr entwickeln?/ Kako će se razvijati investicije u 2012. u odnosu na 2011. godinu?

Steigen/ povećanje :	33%
Unverändert/ bez promjena :	48%
Sinken/ smanjenje :	19%

13. Wie hat sich Ihr Gewinn vor Steuern 2011 im Vergleich zum Vorjahr entwickelt?/ Kakva je bila neoporeziva dobit Vaše firme u 2011. u odnosu na 2010. godinu?

Gestiegen/ povećanje :	39%
Unverändert/ bez promjena :	26%
Gesunken/ smanjenje :	35%

14. Wie wird sich Ihr Gewinn vor Steuern 2012 im Vergleich zum Vorjahr entwickeln?/ Kakav razvoj neoporezive dobiti očekujete u Vašoj firmi u 2012. u odnosu na 2011. godinu?

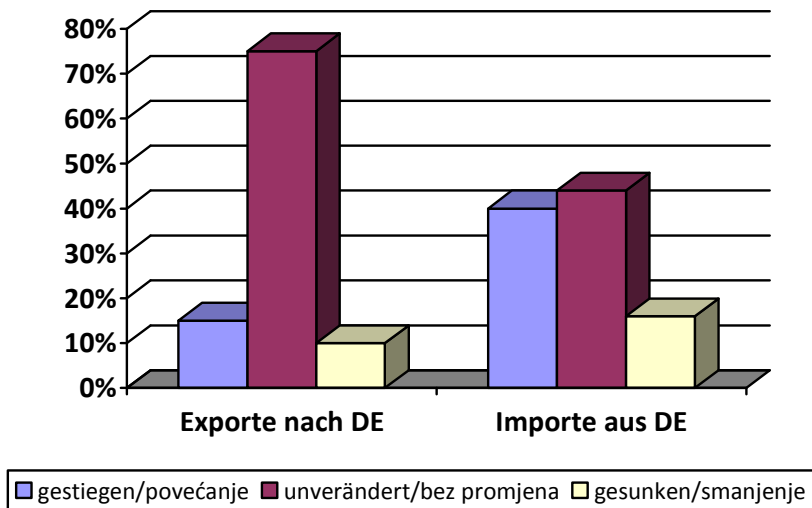
Steigen/ povećanje :	35%
Unverändert/ bez promjena :	50%
Sinken/ smanjenje :	15%

15. Um wieviel Prozent werden sich 2012 Ihre Lohnkosten voraussichtlich erhöhen? / Za koliko procenata će se najvjerovatnije povećati troškovi za plaće u 2012. godini?

4,35 %

16. Wie haben sich Ihre Exporte nach Deutschland 2011 im Vergleich zum Vorjahr entwickelt? / Kakav je bio izvoz Vašeg preduzeća u Njemačku 2011. u odnosu na 2010. godinu?

Gestiegen/ povećanje :	15%
Unverändert / bez promjena :	75%
Gesunken/ smanjenje :	10%

17. Wie werden sich Ihre Exporte nach Deutschland 2012 im Vergleich zum Vorjahr entwickeln? / Kakav razvoj izvoza u Njemačku očekujete 2012. u odnosu na 2011. godinu?

Steigen/ povećanje :	21%
Unverändert/ bez promjena :	74%
Sinken/ smanjenje :	5%

18. Wie haben sich Ihre Importe 2011 im Vergleich zum Vorjahr entwickelt? / Kakav je bio uvoz Vašeg preduzeća u 2011. u odnosu na 2010. godinu?

Gestiegen/ povećanje :	41%
Unverändert/ bez promjena :	43%
Gesunken/ smanjenje :	16%

19. Wie werden sich Ihre Importe 2012 im Vergleich zum Vorjahr entwickeln? / Kakav razvoj uvoza očekujete u 2012. u odnosu na 2011. godinu?

Steigen/ povećanje :	33%
Unverändert/ bez promjena :	53%
Sinken/ smanjenje :	13%

20. Wie haben sich Ihre Importe aus Deutschland 2011 im Vergleich zum Vorjahr entwickelt? / Kakav je bio uvoz Vašeg preduzeća iz Njemačke u 2011. u odnosu na 2010. godinu?

Gestiegen/ povećanje :	40%
Unverändert/ bez promjena :	44%
Gesunken/ smanjenje :	16%

21. Wie werden sich Ihre Importe aus Deutschland 2012 im Vergleich zum Vorjahr entwickeln? / Kakav razvoj uvoza iz Njemačke očekujete u 2012. u odnosu na 2011. godinu?

Steigen/ povećanje :	44%
Unverändert/ bez promjena :	42%
Sinken/ smanjenje :	14%

2. STANDORTQUALITÄT / USLOVI NA LOKACIJI POSLOVANJA

Wie zufrieden sind Sie mit den genannten Standortfaktoren? / U kojoj ste mjeri zadovoljni s navedenim faktorima na lokaciji poslovanja?

(Die erste Ziffer ist die Durchschnittsnote für Faktoren, die zweite Ziffer ist der Rang des einzelnen Faktors)

1= Sehr zufrieden - 5= sehr unzufrieden

(Prva cifra je prosječna ocjena za pojedine faktore, druga cifra je rang pojedinog faktora)

1= veoma zadovoljni – 5=veoma nezadovoljni

1.	EU-Mitgliedschaft / Članstvo u EU (buduće)	2,62 – 2
2.	Öffentliche Verwaltung / Javna uprava	3,80 – 16
3.	Steuersystem und -behörden / Porezni sistem i porezne uprave	3,47 – 11
4.	Steuerbelastung / Porezno opterećenje	3,84 – 17
5.	Zugang zu öffentlichen Fördermitteln / Pristup javnim podsticajnim sredstvima	4,00 – 20
6.	Infrastruktur (Verkehr, Kommunikation, Energie) / Infrastruktura (saobraćaj, komunikacija, energija)	3,67 – 13
7.	Rechtssicherheit / Pravna sigurnost	3,78 – 15
8.	Transparenz bei öffentlichen Ausschreibungen / Transparentnost javnih nabavki	3,69 – 14
9.	Berechenbarkeit der Wirtschaftspolitik / Predvidivost privredne politike	3,94 – 19
10.	Bekämpfung von Korruption, Kriminalität / Borba protiv korupcije i kriminala	4,24 – 22
11.	Politische Stabilität / Politička stabilnost	4,22 – 21
12.	Bedingungen für Forschung und Entwicklung / Uslovi za istraživanje i razvoj	3,59 – 12
13.	Qualität und Verfügbarkeit lokaler Zulieferer / Kvalitet i raspoloživost lokalnih dobavljača	2,96 – 5
14.	Zahlungsdisziplin / Moral plaćanja	3,92 – 18
15.	Arbeitskosten / Troškovi rada	3,08 – 7
16.	Leistungsbereitschaft der Arbeitnehmer / Zalaganje zaposlenika za rezultate rada	2,73 – 4
17.	Produktivität der Arbeitnehmer / Produktivnost zaposlenih	2,69 – 3
18.	Qualifikation der Arbeitnehmer / Stručnost kvalifikacija zaposlenika	2,59 – 1
19.	Qualität der akademischen Ausbildung/ Kvalitet visokog obrazovnog sistema	3,16 – 8
20.	Qualität des Berufsbildungssystem / Kvalitet srednjoškolskog obrazovnog sistema	3,22 – 9
21.	Flexibilität des Arbeitsrechts / Fleksibilnost odredbi radnog zakonodavstva	3,43 – 10
22.	Verfügbarkeit von Fachkräften / Raspoloživost stručne radne snage	3,02 – 6

3. Welche sind die drei dringendsten Aufgaben für den Ministerrat BiH? / Koja su prema Vašem mišljenju tri najprioritetnija privrednopolitička zadatka za Vijeće/Savjet ministara BiH?

1. **Definition der makroökonomischen Politik und der Entwicklungsstrategie /** Definisanje makroekonomske politike i strategije razvoja (17 Antworten/odgovora)
2. **Mitgliedschaft in der EU /** Članstvo u EU (12x)
3. **Ausbau der Infrastruktur /** Izgradnja infrastrukture (11x)
4. **Eröffnung neuer Arbeitsplätze – Erhöhung der Beschäftigtenzahl /** Otvaranje novih radnih mjesta-povećanje stope zaposlenosti (8x)
5. **Fördermaßnahmen für einheimische Unternehmer /** Podsticajne mjere za domaće privrednike (6x)
6. **Vereinfachung der Vorschriften und Prozeduren hinsichtlich der ausländischen Investitionen /** Pojednostavljenje propisa i procedura u vezi sa stranim ulaganjima (6x)
7. **Reform der öffentlichen Verwaltung /** Reforma javne uprave (5x)
8. **Harmonisierung der Gesetze und Vorschriften in der Wirtschaft auf allen Ebenen /** Usklađivanje zakona i propisa iz oblasti privrede na svim nivoima (5x)
9. **Korruption /** Korupcija (5x)

4. Würden Sie heute wieder Bosnien und Herzegowina als Investitionsstandort wählen? / Da li biste danas opet izabrali BiH kao lokaciju poslovanja i ulaganja?

Ja / Da – 78%

Nein / Ne – 22%

6. Wie attraktiv sind die genannten Länder als Investitionsstandort / Koliko su po Vašem mišljenju navedene zemlje atraktivne za ulaganja?

1 = sehr attraktiv /veoma atraktivna . . . 6 = nicht attraktiv / nikako atraktivna

		Land / zemlja	Durchschnittsnote / Prosječna ocjena	Rang / rang
1.	AL	Albanien / Albanija	3,78	19
2.	AT	Österreich / Austrija	2,24	2
3.	BA	Bosnien-Herzegowina / Bosna i Hercegovina	3,69	18
4.	BG	Bulgarien / Bugarska	3,89	22
5.	BY	Weissrussland / Bjelorusija	3,91	23
6.	CG	Montenegro / Crna Gora	3,30	11
7.	CN	China / Kina	2,57	3
8.	CZ	Tschechien / Češka	2,69	5
9.	DE	Deutschland / Njemačka	1,89	1
10.	EE	Estland / Estonija	3,38	13
11.	FR	Frankreich / Francuska	2,67	4
12.	HR	Kroatien / Hrvatska	3,18	9
13.	HU	Ungarn / Mađarska	3,31	12
14.	LT	Litauen / Litvanija	3,58	15
15.	LV	Lettland / Latvija	3,51	14
16.	MK	Mazedonien / Makedonija	3,61	16
17.	PL	Polen / Poljska	2,97	8
18.	RO	Rumänien / Rumunija	3,81	21
19.	RS	Serbien / Srbija	3,78	20
20.	RU	Russland / Rusija	2,89	6
21.	SI	Slowenien / Slovenija	3,19	10
22.	SK	Slowakei / Slovačka	2,89	7
23.	MA	Ukraine / Ukrajina	3,64	17
24.	XK	Kosovo / Kosovo	4,33	24

7. Welches sind aus Ihrer Sicht die drei wichtigsten Vorzüge des Wirtschaftsstandortes Bosnien und Herzegowina? / Koje su prema Vašem mišljenju tri najvažnije prednosti BiH kao lokacije za poslovanje?

- 1) **Energiepotenzial und Ressourcen / Energetski potencijal i resursi (24 Antworten/odgovora)**
- 2) **Geografische Lage / Geografski položaj (21x)**
- 3) **Günstige Arbeitskosten / niski troškovi rada (18x)**
- 4) **Qualifikation der Arbeitnehmer (Fachkräfte) / kvalitetna (stručna) radna snaga (15x)**
- 5) **Tradition in der Industrie / Tradicija u industriji (3x)**

DEMOGRAFISCHE ANGABEN / DEMOGRAFSKI PODACI

Haupttätigkeitsbereich / Osnovna djelatnost

Verarbeitendes Gewerbe / Proizvodnja	28% (14 Firmen / firmi)
Energie- und Wasserversorgung, Entsorgung / Snabdijevanje vodom i energijom, komunalni sektor	6% (3)
Bauwirtschaft / Građevinarstvo	6% (3)
Handel / Trgovina	32% (16)
Dienstleistungen / Uslužni sektor	28% (14)

Zahl der Mitarbeiter in BuH / Broj zaposlenih (u BiH):

1-9	44 % (21 Firmen / firmi)
10-49	31 % (15)
50-249	19 % (9)
250 oder höher/ ili više	6 % (3)

Anteil von Exporten an Ihrem Gesamtumsatz / Udio izvoza u odnosu na ukupan promet

0-20%	70 %
20-40%	14 %
40-60%	0 %
60-80%	2 %
80-100%	14 %